

Міжнародна діяльність наукових організацій. Міжнародне науково-технічне співробітництво є одним з дієвих і ефективних засобів інтеграції України у європейський та світовий економічний і технологічний простір. Інтеграція української науки у світовий простір здійснюється за різними формами науково-технічного співробітництва (програмами, договорами, замовленнями на науково-технічну продукцію).

У 2012 р. продовжилося збільшення кількості виїзду наукових працівників за межі України з метою здійснення міжнародної співпраці

Вітчизняні науковці брали участь у міжнародних семінарах, конференціях тощо, для чого здійснено 10,7 тис. виїздів за кордон, науковими організаціями та установами проведено 2508 таких заходів в Україні.

Зусилля науковців гідно оцінювалися міжнародними фондами, про що свідчить 1855 отриманих грантів, з яких 1009 персональних (що майже на 10 % більше, ніж у 2011 р.) і 846 колективних. Загалом кількість науковців, які користувалися грантами у 2012 р., становила 5,3 тис. осіб., що на 3,2 % більше, ніж у 2011 р.

Членство в міжнародних організаціях є одним з дієвих і ефективних засобів інтеграції України у європейський та світовий економічний і технологічний простір.

Вітчизняні наукові установи та вищі навчальні заклади співпрацюють з такими міжнародними організаціями та фондами, як: Україна – НАТО; Фонд цивільних досліджень та розвитку для країн колишнього СРСР (ФЦДР); Об'єднаний інститут ядерних досліджень (ОІЯД); Організація чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС); Міжнародний центр науково-технічної інформації (МЦНТІ) та ін.

За кількістю проектів Наукової програми НАТО Україна посідає друге місце (після РФ). Участь українських науковців у ній сприяє євроатлантичній інтеграції нашої держави й підтримці розвитку вітчизняного науково-технологічного потенціалу, а також формуванню сталої тенденції участі України в міжнародному поділі праці в науковій сфері.

Представники України входять до Ради директорів центру, Робочої групи з науково-технічного співробітництва та Постійного академічного комітету ОЧЕС.

Через Національну академію наук Україна представлена у близько 40 міжнародних організаціях, зокрема в Міжнародній асоціації академій наук (МААН), Міжнародному комітеті з космічних досліджень (COSPAR), Виконавчій раді Міжурядової океанографічної комісії (МОК) ЮНЕСКО, Міжнародному союзу академій гуманітарних та соціальних наук (IUA),

Всеєвропейській федерації академій наук (ALLEA), та бере активну участь у діяльності міжнародних наукових об'єднань та центрів: Міжнародного інституту прикладного системного аналізу (IIASA), Європейської наукової асоціації геофізичних досліджень (EISCAT), Європейської організації ядерних досліджень (CERN) тощо.

Вітчизняна наука за деякими напрямками (математика, теоретична фізика, хімія, біотехнологія, матеріалознавство, технології зварювання та отримання захисних і зміцнювальних покриттів, космонавтика) мають визнані позиції серед науковців світу. Про достатньо високий попит на дослідження і розробки науковців України свідчить щорічне надходження від іноземних замовників в обсязі понад 20 % загального фінансування НДДКР.

Українська наука зберігає реальні можливості для забезпечення міжнародного науково-технічного та інноваційного співробітництва і цивілізованої інтеграції у світовий науково-технологічний простір.

У 2011 р. Україною підписано міжурядові угоди у сфері освіти і науки з Аргентиною, В'єтнамом, Чорногорією, Туркменистаном та Монголією та у сфері науки з Республікою Кіпр.

Одним з найважливіших аспектів розвитку партнерства у сфері науки є співробітництво між Україною та Європейським Союзом.

Україна співпрацює у рамках таких науково-технічних програм та міжнародних організацій ЄС, як Сьома рамкова програма з досліджень та технологічного розвитку (РП7), Міжнародна інноваційна науково-технічна програма EUREKA, Європейська організація ядерних досліджень (CERN).

За результатами конкурсів РП7, за кількістю підтриманих пропозицій Україна посідає дев'яту позицію серед всіх країн, які не є членами ЄС чи асоційованими країнами, та другу серед країн Східної Європи та Центральної Азії. За участі наукових установ України було подано 985 пропозицій та підтримано 194 проекти

Рівень успішності наукових колективів України (частка прийнятих до фінансування проектів від кількості поданих проектів) становить 20,22 %, що відповідає середньому рівню РП7 (22,58 %), але є вищим, ніж у нових членів ЄС (18,70 %).

Найбільшу кількість пропозицій українськими заявниками було подано (та підтримано) за напрямками: наукова мобільність (Marie Curie Actions) – 208 (64), навколишнє середовище – 114 (21), міжнародне співробітництво – 92 (13), продукти харчування, сільське господарство та біотехнології – 81 (13), соціально-економічні та гуманітарні науки – 74 (7), транспорт (у тому числі авіація) – 69 (13), ІКТ – 49 (8), енергетика – 46 (8), космос – 46 (7), розвиток наукової інфраструктури – 22 (15).

Зокрема, у рамках конкурсу ERA–WIDE (мета: посилення можливостей науково-технічного співробітництва наукових установ у рамках пріоритетів РП7), як за кількістю поданих, так і за кількістю підтриманих пропозицій Україна посіла першу позицію серед усіх країн, які брали участь у цьому конкурсі.

Пріоритети науково-технічного розвитку України, які спрямовано на розвиток новітніх інформаційно-телекомунікаційних, нано- і біотехнологій, на розв'язання найважливіших проблем в енергетиці і екології, відповідають глобальним викликам сучасності та збігаються з пріоритетами Сьомої рамкової програми, а також наступної програми «Горизонт-2020», у якій наукові дослідження в галузі навколишнього середовища та зміни клімату, енергетики, охорони здоров'я, розвитку та всебічної підтримки інноваційної політики (активного залучення МСП) будуть пріоритетними для фінансування (*«Науково-технологічна сфера України» 2013 рік // Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України (<http://old.dkni.gov.ua>).*